บทกลอนกล่อมเด็ก บทปลอบเด็ก และบทเด็กเล่น

หมวดที่ ๑ บทเห่เด็ก

๑. นอนไปเถิด

นอนไปเถิดแม่จะกล่อม นวลละม่อมแม่จะไกว
ทองคำแม่อย่าร่ำร้องไห้ สายสุดใจเจ้าแม่เอย

๒. นอนเสียเถิด

นอนเสียเถิดเอย ขวัญข้าวเจ้าเกิดในดอกบัว
เลี้ยงไว้หวังจะได้เป็นเพื่อนตัว ทูนหัวเจ้าคนเดียวเอย

๓. เจ้าเนื้อละมุน

เจ้าเนื้อละมุนเอย เนื้อเจ้าอุ่นเหมือนสำลี
แม่มิให้ผู้ใดต้อง เนื้อเจ้าจะหมองสี
ทองดีเจ้าคนเดียวเอย

๔. เจ้าเนื้อละมุน

เจ้าเนื้อละมุนเอย เก็บดอกพิกุลบานเย็น
เก็บมาร้อยกรองให้แม่ทองข้าเล่น เนื้อเย็นแม่คนเดียวเอย

๕. เจ้าเนื้อละมุน

เจ้าเนื้อละมุนเอย นอนใต้ถุนยายรอด
เป็ดมันไซ้ไก่มันตอด ยายรอดช่างเลี้ยงไว้เอย

๖. เจ้าเนื้อนุ่ม

เจ้าเนื้อนุ่มเอย อุ้มเจ้านักจะเคยมือ
วางลงเสียบ้างเถิดฤๅ บุญฤๅเจ้าคนเดียวเอย

๗. เจ้าเนื้อละเอียด

เจ้าเนื้อละเอียดเอย ช้างเข้าในเพนียด
แม่มิให้เจ้าไปดู ช้างพลายตกน้ำมัน
มันคลั่งเป็นบ้าอยู่ แม่ห้ามไว้มิให้ดู
บุญชูเจ้าคนเดียวเอย

๘. เจ้าเนื้อละเอียด

เจ้าเนื้อละเอียดเอย เกลียดแม่หรือว่าไร
เกลียดแม่แล้วเจ้าจะกินนมใคร สายใจเจ้าคนเดียวเอย

๙. เจ้าเนื้อเย็น

เจ้าเนื้อเย็นเอย แม่มิให้ไปเล่นที่หาดทราย
ครั้นว่าน้ำขึ้นมา มันจะพาเจ้าลอยหาย
แสนเสียดายเจ้าคนเดียวเอย

๑๐. เจ้าเนื้ออ่อน

เจ้าเนื้ออ่อนเอย อ้อนแม่จะกินนม
แม่จะอุ้มเจ้าออกชม กินนมแล้วนอนเปลเอย

๑๑. เจ้าเนื้ออ่อน

เจ้าเนื้ออ่อนเอย อ้อนแม่นักจักเคยตัว
วางลงเสียบ้างจะยังชั่ว ทูนหัวเจ้าคนเดียวเอย

๑๒. เจ้าทองคำ

เจ้าทองคำเอย เจ้าร้องไห้ร่ำจะกินนม
แต่พอเจ้าหลับสนิท จะหยิบเอามีดมาโกนผม
ตากลมหนาแม่คนเดียวเอย

๑๓. เจ้าทองคำ

เจ้าทองคำเอย ไปไหนยังค่ำแดดร้อน
หยุดพักร่มกินนมก่อน แดดอ่อนจึงค่อยไปเอย

๑๔. เจ้าทองดี

เจ้าทองดีเอย แม่ไม่ตีไม่รัน
ดีแล้วนะเจ้า ใครเลยเขาจะรับขวัญ
ตามันแม่คนเดียวเอย

๑๕. เจ้าทองดี

เจ้าทองดีเอย แม่จะพัดวีให้เจ้านอน
ทองดีเจ้าอย่าขี้อ้อน นอนเถิดนะพ่อคุณเอย

๑๖. เจ้าทองดี

เจ้าทองดีเอย ถือพัชนีโบยโบก
ขวัญข้าวเจ้าอย่ามีโรค จะโบกลมให้เจ้านอน
ขวัญอ่อนแม่คนเดียวเอย

๑๗. เจ้าทองสุก

เจ้าทองสุกเอย สุกเหมือนจะย้อย
สุกนักแม่จะชักเป็นสายสร้อย ทำขวัญให้เจ้าร้อยชั่งเอย

๑๘. เจ้าทองสุก

เจ้าทองสุกเอย สุกเหมือนขมิ้นชัน
สุกนักแม่จะชักเป็นแหวนกัน ทำขวัญให้เจ้าร้อยชั่งเอย

๑๙. บุญประเสริฐ

เจ้าบุญประเสริฐเอย เกิดในดอกจำปี
แม่เลี้ยงเจ้าไว้หมายว่าจะฝากผี พ่อทองดีของแม่เอย

๒๐. เจ้าทรามสงวน

เจ้าทรามสงวนเอย สงวนเจ้าไว้แต่บนเรือน
แม่มิให้โฉมงามไปตามเพื่อน อยู่เรือนเจ้าคนเดียวเอย

๒๑. ทรามสวาท

เจ้าทรามสวาทเอย ใจแม่จะขาดอยู่รอนรอน
ใจแม่จะขาดเด็ด ลงวันละเจ็ดแปดท่อน
ขวัญอ่อนเจ้าคนเดียวเอย

๒๒. นกกระจิบ

นกกระจิบเอย บินมาลิบลิบเทียมเมฆ
ตัวไหนจะเป็นเอก การเวกเจ้าตัวเดียวเอย

๒๓. นกกระจาบ

นกกระจาบหัวเหลืองเอย คาบข้าวนาเมืองมาสองรวง
คาบมาว่าจะดำนาหลวง แก้มพวงเจ้าคนเดียวเอย

๒๔. นกสีชมพู

นกสีชมพูเอย มาจับอยู่ที่ไม้เรียว
ร้องต้อยตริดติดเตียว อ้ายบัตติเตียวเตียวเอย

๒๕. นกเขาขัน

นกเขาขันก้องเอย ดุเหว่าเข้าร้องอยู่ในดง
ฟังแก้วแว่วเสียงหงส์ ชมดงพ่อคนเดียวเอย

๒๖. นกเขาขัน

นกเขาเอย ขันอยู่แต่เช้าจนเที่ยง
พระสุริยาบ่ายเบี่ยง เที่ยงแล้วจงนอนเปลเอย

๒๗. นกเขาขัน

นกเขาเอย ขันตั้งแต่เช้าจนเย็น
ขันเถิดแม่จะฟังเสียงเล่น เนื้อเย็นเจ้าคนเดียวเอย

๒๘. นกเขาเถื่อน

นกเขาเถื่อนเอย ให้เจ้าอยู่เรือนเลี้ยงน้อง
แม่จะไปขายของ เลี้ยงน้องเถิดพ่อคุณเอย

๒๙. นกเอี้ยง

นกเอี้ยงเอย ขนปีกเจ้าเกลี้ยงหางกลม
จับอยู่ที่ท้ายสนม เอวกลมเจ้าคนเดียวเอย

๓๐. นกคลิ้งโคลง

นกคลิ้งโคลงเอย มันมาชิงโพรงนกเอี้ยง
เห็นเจ้าของเขามา มันกลับหันหน้ามาเถียง
ร้องอ้อยอิเอียงอิเอียง เถียงเจ้าของเขาเอย

๓๑. นกขมิ้น

นกขมิ้นเหลืองอ่อนเอย ค่ำแล้วจะนอนที่ตรงไหน
จะนอนไหนก็นอนได้ สุมทุมพุ่มไม้ก็เคยนอน
ลมพระพายชายพัดมาอ่อนอ่อน เจ้าเคยมานอนรังเอย

๓๒. กาเหว่า

กาเหว่าเอย ไข่ไว้ให้แม่กาฟัก
แม่กาก็หลงรัก คิดว่าลูกในอุทร
คาบเอาข้าวมาเผื่อ ไปคาบเอาเหยื่อมาป้อน
ถนอมไว้ในรังนอน ซ่อนเหยื่อมาให้กิน
ปีกเจ้ายังอ่อนคลอแคล ท้อแท้จะสอนบิน
แม่กาพาไปกิน ที่ปากน้ำพระคงคา
ตีนเจ้าเหยียบสาหร่าย ปากก็ไซ้หาปลา
กินกุ้งแลกินกั้ง กินหอยกระพังแมงดา
กินแล้วก็โผมา จับที่ต้นหว้าโพธิ์ทอง
ยังมีนายพราน เที่ยวเยี่ยมเยี่ยมมองมอง
ยกปืนขึ้นส่อง จ้องเอาแม่กาดำ
ตัวหนึ่งว่าจะต้ม อีกตัวหนึ่งนั้นว่าจะยำ

กินนางแม่กาดำ ค่ำวันนี้อุแม่นา

๓๓. นกกระทุง

นกกระทุงเอย ทำก้นตุงตุงว่าจะไข่
สานพ้อมให้ใบใหญ่ ไว้ใส่ไข่นกกระทุง
ด้วยไข่ของมันโต เท่าแตงโมบางละมุง
ไข่หล่นลงดังผลุง แล้วนกกระทุงก็บินไปเอย

๓๔. ตุ๊กแก

อ้ายตุ๊กแกเอย ตัวมันลายพร้อยพร้อย
งูเขียวตัวน้อย ห้อยหัวลงมา
เด็กนอนยังไม่หลับ กินตับเสียเถิดวา
อ้ายตุ๊กแกเอย

๓๕. แมวเหมียว

อ้ายแมวเหมียวเอย แยกเขี้ยวยิงฟัน
เสือปลาหน้าสั้น กัดกันกับแมวเหมียวเอย

๓๖. แมวหง่าว

อ้ายแมวหง่าวเอย ตัวมันยาวไม่น้อย
เด็กมันนอนไม่หลับ มากินตับเสียสักหน่อย
หนึ่งเถิดอ้ายแมวหง่าวเอย

๓๗. แมวหง่าว

อ้ายแมวหง่าวเอย ไต่ราวลงมา
คนนอนไม่หลับ กินตับเสียเถิดวา
อ้ายแมวหง่าวเอย

๓๘. โป้งเป๋ง

โป้งเป๋งเอย ไปดักเชงเลงอยู่ปลายไม้
อ้ายกุ้งหรือปลา มันจะมาแต่ไหน
เข้าลอบเข้าไซ ของอ้ายโป้งเป๋งเอย

๓๙. พัดกระดาษ

เจ้าพัดกระดาษเอย ขาดแล้วจะซื้อใช้
สำเภาเงินสำเภาทอง เขาจะล่องเข้ามาใหม่
แม่จะซื้อมาใช้ให้ เจ้าพัดกระดาษเอย

๔๐. พัดกระดีด

เจ้าพัดกระดีดเอย ลับมีดไว้ให้คม
ลับแล้วว่าจะโกนผม เอวกลมเจ้าคนเดียวเอย

๔๑. โมเย

โมเยเอย ไปทะเลเมาคลื่น
มาหยุดพักเสียก่อน เข้าจอดนอนเสียสักคืน
พอให้หายเมาคลื่น ตื่นแล้วจึงค่อยไปเอย

๔๒. โนเน

โนเนเอยโนนาด สีชมพูปูลาด
จะพาดไว้ต้นอะไรดี สีชมพูปูลาด
พาดไว้ที่ต้นจำปี ผัวไม่รักไม่ใคร่
ก็มาไปเสียกับพี่ โอ้ช้าเจ้าโนเนเอย

๔๓. สีสด

สีเอยเจ้าสีสด เจ้าปลูกต้นกรดไว้ริมท่า
ลมพระพายชายพัด ระลอกก็ซัดอยู่ฉ่าฉ่า
สาวน้อยเดินมา จับหน้าเจ้าเป็นนวลเอย

๔๔. เรือแล่น

เรือเอยเรือเล่น	ยาวสามเส้นสิบห้าวา
จอดไว้ที่หน้าท่า	คนก็ลงอยู่เต็มลำ
หัวจดบางกอกน้อย	ท้ายก็ย้อยไปปากน้ำ
คนก็ลงเต็มลำ	พายจ้ำมาฉับฉับ
พายดำและพายแดง	เป็นแสงปีกแมลงทับ
พายมาอยู่หยับหยับ	ว่าจะไปรับนางสิบสอง
เรือก็ล่มลงท่าจีน	มาปีนขึ้นอ่าวแม่กลอง
เสียข้าวแลเสียของ	น้องชายก็ไม่คิด
เหลือแต่ผ้าเช็ดหน้า	ของเจ้าพระยาตีนติด
ยังแต่ปลาสลิด	ติดตัวอุแม่นา

๔๕. วัดโบสถ์

วัดเอยวัดโบสถ์	ปลูกต้นข้าวโพดสาลี
ลูกเขยตกยาก	แม่ยายก็พรากลูกสาวหนี
ต้นข้าวโพดสาลี	ปานฉะนี้จะโรยรา

๔๖. วัดโบสถ์

วัดเอยวัดโบสถ์	มีต้นโตนดอยู่เจ็ดต้น
เจ้าขุนทองไปปล้น	ปานฉะนี้ไม่เห็นมา
คดข้าวออกใส่ห่อ	จะถ่อเรือออกไปหา
เขาก็เล่าลือมา	ว่าเจ้าขุนทองตายแล้ว
เหลือแต่กระดูกแก้ว	เมียรักจะไปปลง
ขุนศรีจะถือฉัตร	ยุกกระบัตรจะถือธง
ถือท้ายเรือหงส์	ปลงศพเจ้าพ่อนา

๔๗. วัดสิงห์

วัดเอยวัดสิงห์	มีต้นกระทิงแท่นแก้ว
ดอกบัวนั้นบานแล้ว	อยู่ใต้น้ำอรชร
สาวน้อยเอื้อมมือเด็ด	สาระเห็ดเจ้ายังอ่อน
เด็ดได้แต่เกสร	มาโรยที่นอนอุแม่นา

๔๘. เดือนหงาย

เดือนเอ่ยเดือนหงาย	ดาวกระจายแจ่มแจ้ง
สาวน้อยมาขอแป้ง	ให้ไปแต่พอทา
ให้ไปมากนัก	เขาขี้มักจะนินทา
ให้ไปแต่พอทา	ดวงหยี่วาของเรียม

๔๙. เดือนหงาย

เดือนเอยเดือนหงาย	ดาวกระจายทรงกลด
อุ้มเจ้าขึ้นใส่รถ	ว่าจะพาไปชมเดือน
พิศแลดูดาวไป	ดาวก็ไม่งามเหมือน
พิศแลดูเดือน	เหมือนนวลอุแม่นา

๕๐. เขาสูง

เขาสูงเอย	มีแต่ฝูงกินริน
เก็บเอาดอกซ่อนกลิ่น	ร้อยเป็นสร้อยอาภรณ์
บ้างก็ทำเป็นฟูก	บ้างก็ทำเป็นหมอน
ทำกำไลใส่กร	แล้วก็ฟ้อนรำเอย

๕๑. นอนนิ่งนิ่ง

โอโอละเฮเอย	นอนนิ่งนิ่งในเปลแม่จะไกว
ทองดีเจ้าอย่าขี้ร้องไห้	นอนไปเถิดนะพ่อคุณเอย

๕๒. ขนมแฉ่งม้า

โอละเห่โอละฮึก	ลุกขึ้นแต่ดึก
ทำขนมแฉ่งม้า	ผัวตีเมียก็ด่า
ขนมแฉ่งม้า	ก็คาหม้อแกงเอย

๕๓. นาฬิเกต้นดก

โอละเห่ เจ้านาฬิเกต้นดก
ปลูกเอาไว้แถมพก หนุ่มน้อยจะมีเมีย
แค้นใจด้วยกระรอก มันกัดเอาดอกมะพร้าวเสีย
เจ้าก็ชวดมีเมีย ว่าจะกินยาตาย
เจ้ากินข้าวเหนียวนึ่ง กินน้ำผึ้งกับนมควาย
กินเสียจะให้ตาย เสียดายแต่นวลอุแม่นา

๕๔. นาฬิเกต้นเดียว

โอละเห่เอย มีนาฬิเกต้นเดียว
ทั้งแม่กาแม่เหยี่ยว เฉี่ยวกันจะทำรัง
แม่กาบินมาแต่ก่อน แม่เหยี่ยวนั้นร่อนมาทีหลัง
ใครจะเป็นเจ้าของรัง ร้อยชั่งแม่คนเดียวเอย

๕๕. โอละเห่

โอละเห่เอย หัวล้านนอนเปล ลักข้าวเม่าเขากิน
เขาจับตัวได้ เอาหัวไถลไถดิน หัวล้านมักกิน ตกสะพานลอยไป
ร้องเรียกให้เขาช่วย เขาก็ช่วยไม่ได้ หัวล้านลอยไป ถึงปากน้ำพระคงคา
ปลากระโห้โลมา กัดหัวล้านก็ไม่เข้า หัวล้านบ้านเรา อยู่ดีกินดี
หัวล้านพริบพรี เขาตีเขาถอง หัวล้านแม่กลอง ถองเสียแทบตาย

๕๖. ขุนทะเลระลอก

โอละเห่เห้เห่ เจ้าขุนทะเลระลอก
คลื่นซัดมาเหมือนจอก ระลอกซัดมาเหมือนแหน
พลัดพ่อแลพลัดแม่ เลี้ยงเจ้าไว้จะเอาบุญ
ต่อเติบหน้ากล้าแข็ง มีเรี่ยวแรงจะแทนคุณ
เลี้ยงเจ้าไว้เอาบุญ เจ้าขุนทะเลระลอกเอย

(คำปักษ์ใต้)

๕๗. ไก่แจ้

ไก่แจ้เอย พลัดแม่ไก่ลาย
เขี่ยกินหาดทราย ไก่ลายดอกหมาก
อย่าโฉเจ้าเอย ไก่เราขันยาก
ไก่ลายดอกหมาก ขันเพราะนะทูนหัวเอย

๕๘. นกการเวก

นกอะไรหนอเอย คือนางนกการเวก
บินสูงสุดเมฆ ข้ามภูเขาสาคร
ทั้งปีกทั้งหางเจ้าน่ารัก ใคร่จักได้ทำหมอน
เจ้าข้ามเขาสาคร จะไปนอนไหนเอย

๕๙. นอนหลับ

นอนหลับเอย หลับให้เต็มตา
เขาไล่ควายมา เจ้าพระยาควายแอ้
ตะวันเย็นย่ำ ควายแอ้มันร่ำหาแม่
เจ้าพระยาควายแอ้ พลัดแม่เมื่อยามเย็นเอย

๖๐. ลมพัด

ลมพัดเอย พัดมาเฉื่อยเฉื่อย
ขุดบ่อใต้เหื้อย อาบน้ำในแม่ขันแก้ว
นิ้วมือนิ้วตีนเหมือนเทียนฟั่น ผมสั้นเหมือนทองเขาหล่อแล้ว
อาบน้ำในแม่ขันแก้ว หล่อแล้วไม่พักแต่งเอย

๖๑. ลมพัด

ลมพัดเอย พัดมารวยริน
หอมดอกขมิ้น หอมกลิ่นมาแล้วพ่อทูนหัว
เจ้าสายสุดสวาทของเรียมเอย อยู่ที่ไหนเลยไม่เห็นตัว
หอมกลิ่นมาแล้วพ่อทูนหัว ติดตัวน้องมาเอย

๖๒. จับช้าง

จับช้างเอย	จับได้ไปวางไว้ป่าหมาก
ช้างนี้งามหลาก	ชื่อว่าจันทเทวี
จับได้คล้องได้	มอบให้หม่อมพี่
ชื่อจันทเทวี	ช้างนี้งามหลากตาเอย

๖๓. เมืองนคร

เมืองนครเอย	แต่ก่อนเขาเล่ามา
พระศรีธรรมโศกราชมีวาสนา	ได้ก่อมหาธาตุยอดทองคำ
ไว้เป็นที่บูชามหาชน	ฝูงคนนับถืออุปถัมภ์
ที่ทรุดโทรมซ่อมไว้ไม่ตกต่ำ	เช้าค่ำมีคนไปบูชาเอย

๖๔. จำปา

จำปาเอย	ลอยมาทั้งกิ่ง
คลื่นซัดขึ้นตลิ่ง	ปักกระทู้ล้อมไว้
เสียดายจำปาเอย	

๖๕. ไปนคร

ไปเอยไปนคร	ไปแลพระนอนพระนั่ง
พระพิงเสาดั้ง	หลังคามุงกระเบื้อง
เข้าไปนั่งแค่แค่	แลเหมือนพระทรงเครื่อง
หลังคามุงกระเบื้อง	งามนักพระทูนหัวเอย

๖๖. เชิญนอน

เชิญนอนเถิดเจ้านอน	นอนให้ระงับหลับใหล
อย่าได้สะดุ้งอกตกใจ	สับสนในยามราตรี
ความเจ็บของแม่อย่ารู้ได้	ความไข้ของแม่อย่ารู้มี
ให้อยู่ดีกินดี	ความไข้อย่ามีมาเอย

๖๗. เชิญนอน

เชิญนอนเถิดเจ้านอน กล่อมให้เจ้านอนสบาย
แม่ซื้อทั้งหลาย อย่าได้หยิกหยอกหลอกหลาน
ขึ้นน้ำลงท่า ช่วยพิทักษ์รักษาทรามบังอร
อย่าหยอกหลอกหลอน กล่อมให้เจ้านอนเปลเอย

๖๘. เชิญนอน

เชิญนอนเถิดเจ้านอน กล่อมให้เจ้านอนในเปล
นอนเถิดเจ้ายอดเสน่ห์ แม่จะเวชาให้เจ้านอน
อย่าตระหนกตกใจกลัว แม่ทูนหัวสะท้อน
แม่ซื้ออย่ามาหลอกหลอน กล่อมให้เจ้านอนเปลเอย

๖๙. ไก่เถื่อน

ไก่เถื่อนเอย ขันสะเทือนทั้งป่า
ยกขึ้นเถิดรา โอ้เจ้าทรามบังอร
พ่อแม่เจ้าหาไม่ ใครเลยจะได้สั่งสอน
โอ้เจ้าทรามบังอร นอนหลับเสียเถิดเอย

๗๐. น้ำเชี่ยว

น้ำเชี่ยวเอย เชี่ยวมาคลักคลัก
อย่าเล่นน้ำหนัก น้ำจะแทงเจ้าไป
เมื่อจระเข้ขบเจ้า จะบอกข่าวแก่ใคร
น้ำจะแทงเจ้าไป ฉุกใจเมื่อภายหลังเอย

๗๑. เจ้านรหนอย

เจ้านรหนอยเอย เจ้าขี่ช้างน้อยไปสอยดอกแค
สอยได้เอามาให้แม่ ดอกแคของข้า ระย้าโหยงเอ๊ย
ดอกแคของข้า ระย้าโหยงเอย (บทกล่อมของชาวโคราช)

(คำไทยเหนือ)

๗๒. อือจาอือจา

อือจาอือจา คำหล้าช่างจ๊อด
เงินแถบน้อยถาหัวกุลา แม่ไปซื้อป่าให้พ่อนายป้อน
นายจะไปไห้อ้อนพ่อนายจะตี เจือสลีหื้อเจ้านอนอู่
กำซุกซ่หื้อเจ้าหลับตา หลับเตอะสองตากัวม้าขี้เห่า
เกวียนคู่เก่าบ่ถ้าแปงคุม เจ้าแก้วคำซุ่มหัวใจพ่อแม่เหย

๗๓. อื่ออื้อจ้าจา

อื่ออื้อจ้าจา หลับสองตาแม่ไปนานอนบ้าน
ไปเก็บมะส้านใส่ซ้ามาแขวน ไปเก็บมะแหนใส่ซ้ามาต้อน
น้องอย่าไห้อ้อนแม่ไปไฮ่บ่อมา หื้อน้องหลับสองตา
นอนจากตี่ตี้ตี่ตี้ติดกัน หลับเมื่อวันน้องอย่าไห้อ้อน
อออื้ออ้อน หื้อหลับเสียเตอะนาย

๗๔. อืออือจาจา

อืออือจาจา หลับสองต๋าแม่นายมาก่อยตื่น
แม่จักอื่อเจ้าว่าจาจา ว่าหลับเต๊อะนา
หลับต๋าเตอะนา กุ๋มมาลาแม่อย่าไห้
ว่าแก้วแก่นไท้ แม่หลับเสียเนอ
แมงหมีหน้อยจักมาต๋อมต๋า แมงลิลาจักมาต๋อมหน้า
ต๋อมแล้วรวดบินไป ว่าอืออือจาจา
หลับสองตาแม่นายมาอย่าไห้ บึกหนึ่งแม่แก้วแก่นไท้
แม่จักมาเอา อื่ออื่ออืออือ

๗๕. อืออือจา

อื่ออือจา นายหลับสองต๋าจะไปไห้
แก้วแก่นไท้ลูกแม่จะใหญ่วันหนึ่ง นายไห้อย่ากิ๋นจิ๊น
บ่อมีไผใดเล่นไปหา นายไห้อยากกิ๋นป๋า
บ่อมีไผคนใดแล่นไปส้อน มีข้าวเย็นอยู่สองสามก้อน

ป้อนแล้วก่อยหลับไป อดใจ๋หลับสองตา
แก้วนอนจาจะไปให้ แก้วแก่นไท้ลูกอี่แม่จะใหญ่วันหนึ่ง

๗๖. อืออืออ้ายเหย

อืออืออ้ายเหยเฮย อ้ายไปก๊ากีดยากใจ
เยียะถกหลักขึ้นขว้าง ยกต่างขึ้นตั้ง
ไปฮอดตี้ยั้ง จะปดกินตอน
ไปฮอดตี้นนอน จะปดกินหญ้า
ตั้งแต่นี้ปายหน้า จะใส่สองแสนต่อร้อย
งัวปู๊คำน้อย ใส่ต่างเบาเบา
ปู๊จอมป่าเหล่า ใส่ต่างหมั้นหมั้น
ปู๊คำผั้น ใส่ร้อยเจ็ดแสน
ปู๊ต๋ำแหวน ใส่แหว่นในจู้
ปู๊หลบหลู่ ใส่ต่างนำตาง
ตี๋ผางลาง ไปปุ๊นแจ้วแจ้ว
อ้ายก๋องแก้ว เอาหยังมาต้อน
ปั๋นน้องพ่องกา ฯ

๗๗. นอนนอนจาย

นอนนอนจายเอ่อนอน นอนหลับตาอย่าไห้
นอนไหล้จั้งกนหลี

๗๘. ฮีนฮีนจาย

ฮีนฮีนจายแม่เอ่อนอน นอนในอู่สายกอก
จายอย่าให้นอนไหล้จั้งกนหลีหลี

๗๙. นอนสาแม่เยอ

นอนสาแม่เยอ แม่เฮาไปไฮ่ขี่ควายเขาหลา
แม่เฮาไปนาขี่ควายเขาตู้ ขาหนึ่งคู้ขาหนึ่งเหยียดซอย
สองขาหน้ายันไปกุ่นกุ่น สาวไล่กันขี้ดินไงผง
นอนสาแม่เยอ หือือ หือือ

๘๐. โอ้โอ

โอ้โอ นอนสาเหนอ
หลับตาสาเหนอ เจ้าบ่อนอนอู่นี่
หนีไปนอนอู่ใหม่ นอนสาเหนอ
หลับตาสาเหนอ อู่เมืองเชียงใหม่
แม่นอู่สายไหม อู่เมืองไทย
แม่นอู่สายได้ อู่เมืองด่านซ้าย
แม่นอู่สายปอ นอนเหนอหล้า
เจ้าอาดลาดทาดใหญ่นองคาย พ่อเจ้านี่เหนอ
ดินโลมในพะทายโลมนอก จำพอกแล้ว
เอาแก้วขึ้นใส่จอม เหลียวไปไกล
แสงไฟพมพู เอิ้นหาปู่บ่อมีผู้จา
เอิ้นหาตาบ่อมีผู้ปาก ลำบากน้อยเที่ยวค่ำเที่ยวคืน
พ่อเจ้าแบกฟืนหนัก ซ้ำผักผักเฮี่ย
ทั้งเจียน้อง ฝนซ้ำผัดริน
นอนสาเหนอ หลับตาสาเหนอ

๘๑. นอนเสียเยอ

นอนเสียเยอ ลูกน้อยพ่อเอย
เจ้าบ่อนอน แมวโพงสิขบแก้ม
เจ้าบ่อแอ้ม ไก่น้อยมันสิตอดหน่วยตา
เจ้าบ่อนอน หมากสีดามันสิโหล่นจากขวั่น

๘๒. นอนสาลูกเยอ

นอนสาลูกเยอ หลับตาไปอ่วยซ่วย
เห็นไผมาขายกล้วย พ่อสิซื้อให้กิน
แม่เจ้าไปไฮ่ เผิ่นสิหมกไข่มาหา
แม่เจ้าไปนา เผิ่นสิหมกไข่ปลามาต้อน
แม่เจ้ามาฮอด แล้วจึงค่อยตื่นกินนม

๘๓. นอนเสียหนา

นอนเสียหนา สายตาแม่เยอ
ตุ้มแม่เยอ ขวัญตาแม่เยอ

๘๔. เขามาขายของ

นอนนอนสาหลับตานอน้อง เขามาขายของแม่ซิซื้อไปทาน
เขามาขายอานแม่ซิซื้อให้เจ้า แมวโพงเบ้าตาเหลืองเหม่า

๘๕. ทองคำลูกแม่

นอนสาเนอทองคำลูกแม่ นอนแต่เซ้าเจ้าอย่าติ่งคิ่ง
นอนจริงจริงหลับตาจ้อยจ้อย ลูกอ่อนน้อยนอนแล้วแม่กวย
ตาเวนเสวยถึงยามกินข้าว ให้ลูกแจ่มเจ้าลุกมากินนม
แม่ซิโจมเจ้าไปอาบน้ำ จับส่วยล้างเจ้าอย่าพาโล

๘๖. เขามาขายก้วย

นอนสาเนอหลับตาจ้วยจ้วย เขามาขายก้วยแม่ซื้อให้กิน
เจ้าสุบินนอนสาลูกแล้ว นอนอยู่แล้วในอู่สายใหม
นอนอยู่จักกวยไปไวไว นอนอู่ไทยกวยไปโต้นเต้น

หมวดที่ ๒ บทปลอบเด็ก

๑. จิงโจ้

จิงโจ้เอย มาโล้สำเภา
หมาในไล่เห่า จิงโจ้ตกน้ำ
หมาในไล่ซ้ำ จิงโจ้ดำหนี
ได้กล้วยสองหวี ทำขวัญจิงโจ้
โห่ฮิ้ว โห่ฮิ้ว

๒. เท้งเต้ง

เท้งเต้งเอย เท้งเต้งเรือลอย
มดตะนอย ต่อยเรือเท้งเต้ง

๓. โพนเพน

โพนเพนเอย กระเด็นสายนาก
น้ำขึ้นท่วมฟาก กระจายดอกพริก
อีแม่ระริก อีแม่ระรวย
ตัดใบตองกล้วย มารองบายศรี
ชะมดฉมี ตีฆ้องหน้าวง
อ้ายคงเป่าปี่ กระดี่ชะมด
อ้ายคตตีเฉ่ง ค้างคาวปากแหว่ง
อุ้มลูกมาดู สะดุดขี้หมู
สะดุดขี้หมา หกล้มปากแตก
สะดุดหญ้าแพรก แตกเสียทำเนา
เจ้าเพรานกกระจอก ผักบุ้งหญ้างอก
ทองหลางใบมน ชนก้นยายมอญ
ปิดประตูใส่กลอน นอนเสียกลางวัน
ไก่ขันเอ๊กเอ๊ก

๔. โงกเงก

โงกเงกเอย	น้ำท่วมเมฆ
กระต่ายลอยคอ	อ้ายหมาหางงอ
กอดคอโงกเงก	

๕. เสือข้ามฟาก

เสือข้ามฟาก	กินหมากกินพลู
เสือปักกะตู	กินพลูใบเหลือง

๖. จักรจี้

จักรจี้จักรเจ๋า	หญ้างอกบนเขา
จักรเจ๋าขึ้นไข่	สองมือเข้ารีต
จักรจีดขี้ไหล	

๗. ตั้งไข่

ถ้าตั้งไข่ล้ม	จะต้มไข่กิน
ไข่พลัดตกดิน	ใครอย่ากินไข่เน้อ

๘. ไกวแขน

ไกวแขนเสีย	จะด่วนไปไร่
ลูกจะร้องไห้	ด่วนไปด่วนมา

๙. แม่ใครมา

แม่ใครมา	น้ำตาใครไหล
ได้เบี้ยสองไพ	ติดก้นแม่มา

๑๐. ตบมือ

ตบมือแปะแปะ	จะได้กินปลา
ไปถึงศาลา	จะได้กินนม

๑๑. กากา

กากา	ได้ลูกมันมา	เอายัดใส่พก
มันได้ลูกนก	เอามาโยนเล่น	อ้ายพ่อกาเต้น
อีแม่การำ	อีกาหน้าดำ	เขาจำหน้าได้

๑๒. กากา

กากา	ปูนาหนีบกู
น้ำขึ้นท่วมรู	ปล่อยกูเสียเถิด

๑๓. กาเอ๋ยกา

กาเอ๋ยกา	บินมาไวไว
ไปจับต้นโพธิ์	โผมาต้นไทร

๑๔. นกเอี้ยง

นกเอี้ยงเอย	มาเลี้ยงควายเฒ่า
อ้ายควายกินข้าว	นกเอี้ยงหัวโต
ไปจับต้นโพธิ์	ร้องไห้หงิงหงิง
ไปจับต้นขิง	เขายิงลงมา
ไปจับต้นข่า	เขาด่าแม่ให้
ไปจับต้นไทร	ไถลถลาก
ไปจับต้นหมาก	เขาลากลงมา
จับต้นจำปา	นกเอี้ยงหัวโต

๑๕. นกเอี้ยง

นกเอี้ยงเอย	มาเลี้ยงควายเฒ่า
อ้ายควายกินข้าว	นกเอี้ยงโกนจุก
อ้ายนกอีอุก	มันไปทำขวัญ
เจ้านกอัญชัน	มันไปสวดมนต์
นกกระยางกางฝน	ก็มาพร้อมกัน

๑๖. ค้างคาว

ค้างคาวเอย บินมาเป็นอีด
ค่ำค่ำมืดมืด จะไปสวนไหน
จะไปสวนหลวง เก็บลูกมะม่วง
มาฝากบ้างเน้อ

๑๗. เด็กเอ๋ยพาย

เด็กเอ๋ยพาย นายเอ๋ยโยก
นายหัวกะโหลก โยกเอาโยกเอา

๑๘. ตะลุ้งตุ้งแช่

ตะลุ้งตุ้งแช่ เขาแห่ยายมา
มาถึงศาลา เขาก็วางยายลง

๑๙. หัดเช้ย

หัดเช้ย มะเลยกุ๋ยกุ๋ย
ตุ้มต๊ะตุ้มตุ๋ย ต้อยติ่งหนั่งหนอดหนอด

๒๐. ปักกะทารา

ปักกะทารา หมาน้อยคาบกะลา สักกะผลุงตุ้งเหม่ง

๒๑. กระต่าย

กระต่ายติดแร้ว ยายแก้วตีกลอง ตุบป่องตุบป่อง

๒๒. อีแร้แท้แต่

อีแร้แท้แต่ สาวน้อยบอกแม่
ว่าจะแห่ข้าวบิณฑ์ แหวนทองของเขา
รูดเอาไปสิ้น

๒๓. กุ๊กกุ๊ก ไก่

กุ๊ก กุ๊ก ไก่ เลี้ยงลูกจนใหญ่ ไม่มีนมให้ลูกกิน
ลูกร้องเจี๊ยกเจี๊ยก แม่ก็เรียกไปคุ้ยดิน ทำมาหากินตามประสาไก่เอย

๒๔. ไก่แจ้

ไก่เอ๋ยไก่แจ้   วิ่งแร่เข้ารก
บุญแม่หาไม่   ไม่มีใครเขากก

๒๕. ตุ๊ดตู่

ตุ๊ดตู่เอย   อยู่ในรูไม้ไผ่   เห็นคนเดินไป
เรียกให้กินหมาก   ตุ๊ดตู่เพื่อนยาก   กินหมากด้วยกัน

๒๖. ตะเตงหนั่ง

ตะเตงหนั่ง   กะทั่งติงปรอก
พ่อแม่ไม่อยู่   จับหนูใส่กระบอก

๒๗. ตะเตะหนั่ง

ตะเตงหนั่ง   กะทั่งติงปรก
นุ่งผ้าใต้สะดือ   มือก็ถือชายพก

๒๘. โต๊ะ

โต๊ะเอยโต๊ะ   มาโละไข่แกง
เอาไฟแดงแดง   มาแยงก้นโต๊ะ

๒๙. แมวลาย

อ้ายแมวลายเอย   กินควายหมดตัว
กินไม่หายอยาก   วิ่งไปลากเอาวัว
กินเล่นทั้งตัว   น่ากลัวจริงโว้ย

๓๐. ตริดติดตี่

ตริดติดตี่ เศรษฐีคงยศ จะไปลำเลียง
เสบียงก็หมด เศรษฐีคงยศ อดข้าวแกง เอย

๓๑. แหงะแหง่

แหงะแหง่เอย ไปเที่ยวหลงแม่ ว่าจะกินนมใคร
กินนมตักกะแตน หลังแบนท้องใส

๓๒. ควายเปลี่ยว

ควายเปลี่ยวเอย อ้ายควายเปลี่ยวเอ๊ย
ออกลูกกลางนา มีลูกตาข้างเดียว

๓๓. จับปูดำ

จับปูดำ ขยำปูนา จับปูม้า ปาปูทะเล

๓๔. เฉิบเฉิบ

เฉิบเฉิบ กินข้าวไม่เปิบ กินปลาเปล่าเปล่า
พ่อแม่เขาว่า ทำตาขาวขาว

๓๕. โตงเตง

โตงเตงโตงเว้า กินแต่ของเขา ของตัวเก็บไว้

๓๖. กะปะกะปูด

กะปะกะปูด เจ้ากินข้าวบูด กับน้ำแกงเลียง

๓๗. แหงะแหง่

ขย่องก่องกรอย อ้ายไฟไหม้ฝอย ลุกขึ้นหลังคา
อ้ายแมวกินปลา หมากัดกะโพ้งก้น อะไรย่นย่น
ติดก้นพ่อเณร

๓๘. หัวปลาก

หัวปลาก อยากกินข้าวเหนียว
นอนคนเดียว เยี่ยวรดผ้า
นอนกะป้า ทำโล้เล้
นอนกะเจ๊ เจ๊วุ่นวาย
นอนกะควาย ควายขวิดปุ

๓๙. หัวโล้น

หัวโล้นโล้น โกนหัวใหม่
ควักขี้ไก่ ใส่หัวโล้น

๔๐. หัวจุก

หัวจุก คลุกน้ำปลา
เห็นขี้หมา นั่งไหว้กะจ่องหง่อง

๔๑. หัวเปีย

หัวเปีย มาเลียใบตอง
พระไล่ถอง หัวบี้หัวแบน

๔๒. เจ๊ก

เจ๊กเอ๋ยเจ๊ก มาดูเด็กนั่งหลับ
จับตัวใส่ตะกร้า ปิดผาปุบปับ

๔๓. ช้าเจ้าหงส์

ช้าเจ้าหงส์เอย ปีกเจ้าอ่อนร่อนลง เข้าในดงชุมแสง
พี่ไม่ทุกข์พี่ไม่ยาก พี่ไม่จากหนูแดง

๔๔. เด็ก ๆ เอ๋ย

เด็กเด็กเอ๋ย อย่าเพ่อนอนหลับ
ลุกขึ้นตีกรับ ช่วยกันแทงเสือ

๔๕. หม่องเหมง

หม่องเหมงเอย เร่งไปลงเรือ
จะไปบ้านเหนือ ลงเรือท้ายวัง
สัปทนกั้นหน้า ร่มระย้ากั้นหลัง
เจ้าขรัวหัววัง แห่หม่องเหมง เอย

๔๖. หนูบหนีบ

หนูบหนีบ คีบอ้อย อร่อย อรุ่น จุ่นจู๋

๔๗. โยนยาว

โยนยาวเอย ค้างคาวกินกล้วย
มารับพี่ด้วย ไปช่วยกันโยนยาว

๔๘. มลิงมลอง

มลิงมลอง คะนองสิ้นที่
แกงปลากระดี่ น้ำโหลงเหลง
คนซนเอง โทษใครไม่ได้

๔๙. การะเกด

เจ้าการะเกด เจ้าขี่ม้าเทศ จะไปท้ายวัง
ชักกริชออกแกว่ง ว่าจะไปแทงฝรั่ง เมียห้ามไม่ฟัง
เจ้าการะเกด เอย

๕๐. ตุ๊กติ๊ก

ตุ๊กติ๊กเอย ตำน้ำพริก จะไปกินทุ่งนา
ตำไม่เป็น พริกกระเด็นเข้าตา สมน้ำหน้า
เจ้าตุ๊กติ๊กเอ๊ย

๕๑. หอยกะปุก

เจ้าหอยกะปุกเอย ไว้จุกกะแป้นแล่น
เขารักเจ้านัก เขาจะชักแสรกแขวน
จิ้มลิ้มแป้นแล่น ให้พี่แหงนเปล่า เอย

๕๒. หอยกะพง

เจ้าหอยกะพงเอย ตกลงในกระทะ
เข้าต้มตัวเจ้า หน้าเว้าหวำหวะ
ตกลงในกระทะ รับธุระของน้อง เอย

หมวดที่ ๓ บทเด็กเล่น

๑. หมูบหมีบ

หมูบหมิบคีบชน　　มนไหม้ให้หา
เลขผาตัวแดง　　กินแตงโมดิบ

๒. ใครอิ่มก่อน

ใครอิ่มก่อน　　ดูโขนดูหนัง
ใครอิ่มทีหลัง　　ล้างถ้วยล้างชาม

๓. ขี้ตู่

ขี้ตู่กลางนา　　ขี้ตาตุ๊กแก
ขี้มูกคนแก่　　ออระแร้อรชร
อุดแจเท่งแจ

๔. รีรีข้าวสาร

รีรีข้าวสาร สองทะนานข้าวเปลือก เลือกท้องใบลาน
เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน พานเอาคนข้างหลังไว้

๕. หูเอ๋ยกางกาง

หูเอ๋ยกางกาง　　หางเอ๋ยรีรี
มาร้องจู๊จี๋　　เจี๊ยะปึ้งข้าวสาร

๖. ไก่ตั้ง

ไก่ตั้งไก่ต่อ　　ไก่ล่อไก่ชน
ไก่ถูกถอนขน　　ไก่ลงหม้อแกง

๗. เขย่งเกงกอย

เขย่งเกงกอย	เห็นวัวกินอ้อย
ที่ไหนบ้างเน้อ	วัวดำหรือวัวแดง
วัวแดง	ตกน้ำแกงตาย
วัวดำ	ตกน้ำครำตาย

๘. งูกินหาง

งูเอ๋ย	กินน้ำบ่อไหน
กินน้ำบ่อทราย	ย้ายไปก็ย้ายมา
กินน้ำบ่อโศก	โยกไปก็โยกมา
กินน้ำบ่อหิน	บินไปก็บินมา
กินหัวกินหาง	กินกลางตลอดตัว

๙. ช้างเอ๋ยช้าง

ช้างเอ๋ยช้าง	ตัดเต่าร้าง	ช้างกิบใบไผ่
วัวกินหญ้า	ม้ากินสลัดได	เจ้าสังข์ศิลป์ชัย
ทาบมิ้นเหลืองอ่อน	บุหรี่บ้าหรั่น	นางจันทร์ตะระแมะ
นางสั้นหน้าแกะ	โจ๋งจะกะโจ๋งถิ่ง	

๑๐. ผัดเจ้าล่อ

ผัดเจ้าล่อ	ข้าวเหนียวสองห่อ	ไม่พอกันกิน

๑๑. ผัดพ่อผัด

ผัดพ่อผัด	ช้างงารัด	แทงคนไม่เข้า

๑๒. ไล่ให้ทัน

ไล่ให้ทัน	ให้มันสองหัว	ให้ผัวสองคน

๑๓. ใครไล่ให้ทัน

ใครไล่ให้ทัน ให้น้ำมันสิบขวด ให้ลวดสิบตา
ให้ม้าสิบหาง ให้ช้างสิบหัว ให้วัวสิบหลัก
ให้ปฏักสิบอัน ไล่ให้ทันเถิดโว้ย

๑๔. ห้อห่อขวัญ

ห้อห่อขวัญ พาเมียไปด้วย ไปช่วยแรงกัน
ข้าวเหนียวสองห่อ ไม่พอกลางวัน

๑๕. ฮิย่อห่อขวัญ

ฮิย่อห่อขวัญ ชักสายยนต์ เอาก้นชนกัน

๑๖. ไม้หนึ่ง

ไม้หนึ่งไม้นอง ข้าวพองข้าวเจ้า
หัวนกหัวเหน้า ข้าวหลามตัดเน้อ

๑๗. นกเอ๋ย

นกเอ๋ยกะเทยกี่ร้อย (สองร้อย)
อ้อยกี่สิบ (สองสิบ)
หมากดิบกี่ต้น (สองต้น)
ปล้นกี่ทะลาย (สองทะลาย)
ผ้าลายกี่ผืน (สองผืน)
ฟืนกี่มัด (สองมัด)
ไม้กลัดกี่เล่ม (สองเล่ม)
เข็มกี่กระบอก (สองกระบอก)
หมากกอกหรือหมากยัน (หมากยัน)
ฟันหัวนกกู๊ก

๑๘. ตารอดปอดแฉ่ง

ตารอดปอดแฉ่ง ผัวนางแมงดา
หกล้มหกลุก ผัวนางตุ๊กตา

๑๙. ฉะป่อย

ฉะป่อยแม่นางป่อยเอย ใครใช้ใครสอย
ไปซื้อหอยสามเพ็ง อ้ายเจ๊กมันมาก
มันจะลากเข้าเก๋ง

๒๐. แม่ว่าย

แม่ว่ายแม่วี แม่ปวดท้องขี้ กระโดดลงน้ำ

๒๑. โพงพาง

โพงพางเอย ปลาเข้าลอด
ปลาตาบอด เข้าลอดโพงพาง

๒๒. ซุ่มมรตี

ซุ่มมรตี ระวังต้องดี จะต้องปาเต๊ะ

๒๓. ตะเข้ตะโขง

ตะเข้ตะโขง อยู่ในโพรงประสัก
ตะเข้ฟันหัก กัดใครไม่เข้า

๒๔. จ้ำจี้มะเขือเปราะ

จ้ำจี้มะเขือเปราะ กะเทาะหน้าแว่น
พายเรือแอ่นแอ่น กะทั่งต้นกุ่ม
เห็นเด็กหนุ่มหนุ่ม ดีเนื้อดีใจ
ขอด้ายขอไหม เย็บผ้ายายชี
เขาโห่กาลี เขาตีโหม่งครุ่ม
ขยุ้มหน้ากลอง นางสายบัวทอง
อาบน้ำท่าไหน อาบน้ำท่าวัด
เอาแป้งไหนผัด เอากระจกไหนส่อง
เยี่ยมเยี่ยมมองมอง นกขุนทองร้องเน้อ

๒๕. จ้ำจี้จ้ำอวด

จ้ำจี้จ้ำอวด เอาลูกไปบวช ถึงวัดถึงวา
ครั้นสึกออกมา สัพพะลุ่นจุ่นจู๋

๒๖. จ้ำจี้ดอกเข็ม

จ้ำจี้ดอกเข็ม มาเล็มดอกหมาก เป็นครกเป็นสาก
ให้แม่ยายตำข้าว เป็นน้ำเต้า ให้แม่ยายเลียงซด
เป็นชะมด ให้แม่ยายฝนทา เป็นดอกจำปา
ให้แม่ยายเด็ดทัด เป็นไม้กลัด ให้แม่ยายเสี้ยมผม
เป็นอ้ายพรม เขาชกหัวใช้ เป็นอ้ายไหม
เขาขายหัวกิน เป็นอ้ายอิน เขากินหัวเสีย

๒๗. จ้ำจี้เม็ดขนุน

จ้ำจี้เม็ดขนุน ผู้ใดมีบุญ ได้กินสำรับ
ผู้ใดสัปปลับ กินรางหมาเน่า ซ่มมะลิ้น
ซ่มมะแป้น มะปรางออกดอก มะกอกออกฝัก
ผัวไม่รัก จะโทษเอาใคร

๒๘. จ้ำจี้มะเขือพวง

จ้ำจี้มะเขือพวง เห็นชาวบางหลวง มาทอดก้ามกุ้ง
ก้ามกุ้งเอย มาร้องแวแว มาสอยดอกแค
มาแหย่รูปู อีหนูคายแป้ง อีกแร้งตกใจ
บินไปเผยิบผยาบ จระเข้ลากหาง นกยางบินปร๋อ

๒๙. จ้ำจี้ใบโพ

จ้ำจี้ใบโพ โสนใบไผ่ จระเข้ขึ้นไข่
แมงดาขึ้นฟัก อ้ายเขียวขาหัก ยักขึ้นยักลง

๓๐. จ้ำจี้คอกแคก

จ้ำจี้คอกแคก ยอกแยกปลาไหล
ให้จี้ตรงไหน จะไชตรงนี้

๓๑. ซักส้าว

ซักส้าวเอย มะนาวโตงเตง
ขุนนางมาเอง ว่าจะเล่นซักส้าว
มือใครยาว สาวได้สาวเอา
มือใครสั้น เอาเถาวัลย์ต่อเข้า

๓๒. ใครตด

ใครตด ก้นเน่าก้นหนอน
พระอินทร์ถือศร ขี่ม้าไล่ฟัน
ดวงจันทร์ลั่นป้อ ยอปั๋งยั้งเบี้ยวเลี้ยวปู๊ด

๓๓. มดตะนอย

มดตะนอย ต่อยก้นขัน
คนไหนยิงฟัน คนนั้นขี้ตด

๓๔. มดตะนอย

มดตะนอย ต่อยใบพลู
ใครมาแลดู คนนั้นขี้ตด

(อีกแบบหนึ่ง)

มดตะนอย ต่อยต้นพริก
คนไหนดุกดิก คนนั้นต้องตดดังปุ๋ง

๓๕. กะเกย

กะเกยลำภู ใครมาแลดู
เอากูออกก่อน สาวศรีพี่น้อง
ติดต้องแตงเม เลเพหัวหอม
กระท่อมติงเปรียะ

๓๖. กะเกย

กะเกยเลยละ กุ้งกะมุกไม้

๓๗. ดุกดิก

ดุกดิกกระทั่งไบ่ หัวไหล่กระทั่งเผาะ กินกุ้งตามา
กินปลาตาเปราะ เผาะหรือโผง

๓๘. โยช้า

โยเอยโยช้า ทำนาหนองปล้อง แม่ควายมีท้อง
ออกลูกเป็นพันธุ์ ขนมทอดมัน สองอับสิบเบี้ย
ไปซื้อไก่เตี้ย มาถวายต้นโพธิ์ ขโมยลักโค
กับโอท่านไป เขาจับตัวได้ ที่หัวเมืองคู้คี้
หน้าแข้งเป็นฝี จมูกเป็นไฝ เขาเฆี่ยนด้วยไม้
กลัวฤาไม่กลัว ไม้ขมับขมีบหัว กลัวแล้วกลัวแล้ว

๓๙. แมงมุม

แมงมุมเอย ขยุ้มหลังคา
ลูกเจ็บหนักหนา วางลูกเสียเถิด

๔๐. ผงเข้าตา

ผงเข้าตา แมงดาหยิบออก
จะคดข้าวตอก ให้แมงดากิน

๔๑. จุบแจง

จุบแจงเอย แม่ยายร้องเรียก
มาคดข้าวเปียก ให้แม่ยายกิน
แกมาทอดกฐิน ปัดริ้นปัดยุง
นกกระทุงตายห่า ช้างงวงช้างงา
ออกมาให้สิ้น เจ้ากฐินทองเอย

๔๒. ปิดตา

ปิดตาไม่มิด สาระพิษเข้าตา
พ่อแม่ทำนา ได้ข้าวเม็ดเดียว

๔๓. อ้ายโม่ง

อ้ายโม่งเอย กินข้าวกะอะไร กินข้าวกะไข่
ช้อนหอยไว้ไหน เอาไว้ต้นกล้วย ไล่ทันหรือไม่ทัน

๔๔. นกกระจอก

นกกระจอกจ๊อกจอก อยู่ในกระบอกไม้
นกเอี้ยงเสียงใสเป็นนายโรง นกคลิ้งโคลงเป็นนางเอก

๔๕. นกกระจอก

นกกระจอก กินดอกขี้เหล็ก
สาวแก่แม่ไหม้ จะได้ผัวเด็ก

๔๖. หาหา

หาหา มันน่าบัดสี
เจ้าของเขามี นางนั่งใฝ่ฝัน
ถ้าสมคะเน แขวนเปลไม่ทัน

๔๗. อะไรในโถ

อะไรในโถ ส้มโอปอก
อะไรในจอก ข้าวตอกขวั้น
อะไรในขัน มะดันแช่
อะไรในแคร่ ไหเหล้าไหยา
อะไรในผ้า จำปาซ่อนกลิ่น
อะไรใต้ดิน ขมิ้นเหลืองอ่อน
อะไรใต้หมอน เสน่ห์ผัวรัก
อะไรในกลัก เหล็กไปตาเถร
อะไรในเลน กระเบนต้มยำ
อะไรแดงดำ มะกล่ำตาหนู
อะไรในรู ปูม้าทะเล
อะไรในเปล ขนมแม่ลูกอ่อน

๔๘. มัดตัว

มัดตัวเจ้าเอย มัดตีนข้าหาย
ซ่อนเล็บกัดตาย อยู่ที่ต้นซ่อนดอก
มัดตัวไม่บอก ซ่อนฟันกินหมด

๔๙. แม่ศรีสาสะ

แม่ศรีเอย แม่ศรีสาสะ
ยกมือไหว้พระ ว่าจะมีคนชม
ขนคิ้วเจ้าต่อ ขนคอเจ้ากลม
ชักผ้าปิดนม ชมแม่ศรีเอย

๕๐. แม่ศรีสาหงส์

แม่ศรีเอย แม่ศรีสาหงส์
เชิญเจ้าลงมา เอาแม่สร้อยทอง
เชิญปี่เชิญกลอง เชิญแม่ทองศรีเอย

๕๑. แม่ศรีสาคร

แม่ศรีเอย แม่ศรีสาคร
นมยานหน้าอ่อน ผัวร้างเจ้าไว้
กระดิกช้างน้อย เป็นทองคำเปลว
เชิญมาเร็วเร็ว เถิดแม่ทองศรีเอย

๕๒. คนทรง

คนเอยคนทรง รูปร่างบรรจง
เขามาตกแต่งไว้ ดูหน้าเจ้าขาว
เหมือนราวปอกไข่ ช่างงามกระไร
เทวาสวรรค์เอย

๕๓. ดอกไม้

ดอกไม้ห้อยหู สีชมพูห้อยบ่า
คนทรงเขามา อย่าช้าเลยเอย

๕๔. ขอเชิญเสด็จ

ขอเชิญเสด็จเอย ใช่ไม่เคยอยู่เมื่อไร
พ่อมาด้วยเรือก็กลัวจะช้า พ่อมาด้วยม้ามโนมัย
มาแล้วอย่าแวะอย่าเวียน อย่าให้เปลืองเทียนเปลืองไต้
มาแล้วก็จะหนีน้องไป ใครเลยจะรู้ว่าเสด็จมาเอย

๕๕. เชิญพระองค์สี่ทิศ

เชิญเอยเชิญลง เชิญพระองค์สี่ทิศ
องค์ไหนศักดิ์สิทธิ์ เชิญเทวฤทธิ์ลงมา
เข้าสู่น้องข้า เจ้าตาดำเอย

๕๖. เชิญพ่อบุญคง

เชิญเอ๋ยเชิญลง เชิญพ่อบุญคง มาลงโรงเอย

๕๗. ผีลง

ผีลงแล้วโหวย ผีลงแล้ววา
ลงมาไม่ได้ ไต่ไม้ลงมา
เรียวหนามพุทรา เกี่ยวผ้าผีปอง
มีหมากก็ซอง มีพลูก็ซอง
ยกเชี่ยนขันทอง มารองเช็ดหน้า

๕๘. หนู

หนูหนู	หนูมาแต่รู	จะต้องกำกับ
เอาไม้ขอนทับ	กับแจกับแจ	หนูท้อแท้
ท้อแท้รังไก่	กินแต่ไข่	เอาเปลือกรองรัง
จะทอดตะพาน	ให้นางหนูเดิน	นางหนูไม่เดิน
มาเดินทางเก่า	พบพี่น้องเจ้า	กินข้าวกะสารหนู
เคี้ยวหมากเคี้ยวพลู	ไพล่ทั้งสองแก้ม	ซื้อผ้าลายเล่ม
มาทั้งสองผืน	ดอกไม้ดอกบัว	เป็นหัวปลากราย
ที่เชิงมันลาย	จมูกมันงอน	เมื่อมันจะไข่
มันไข่ใต้ขอน	เมื่อมันจะนอน	มันนอนใต้ไม้
เมื่อมันจะไป	มิรู้ได้เลย	

๕๙. นางหนูปากขวด

นางหนูเอย	นางหนูปากขวด	มีหนวดหยอมแหยม
ย้อมแก้มย้อยคาง	จะตัดหนทาง	ให้นางหนูเดิน
นางหนูไม่เดิน	มาเดินทางเก่า	พบพี่น้องเจ้า
กินข้าวกะสารหนู	เคี้ยวหมากเคี้ยวพลู	ไพล่ทั้งสองแก้ม
ซื้อผ้าลายแล่ม	มาทั้งสองผืน	ดอกไม้ดอกบัว
เป็นหัวปลากราย	ที่เชิงมันลาย	จมูกมันงอน
เมื่อมันไข่	มันไข่ใต้ขอน	เมื่อมันนอน
มันนอนใต้ไม้	เมื่อมันไป	มิรู้ได้เลย

๖๐. ลิงลม

ลิงลมเอย	มาอมข้าวพอง
เด็กน้อยทั้งสอง	มาทัดดอกจิก
เจ้าพระยานกพริก	เจ้าพระยานกเขา
ทวงเบี้ยทวงข้าว	ให้เจ้าลิงลม

๖๑. นางแมว

นางแมวเอย ท่านให้ขอฝน ให้ขอน้ำมนต์
รดหัวนางแมว ขอเบี้ยค่าจ้าง หามนางแมวมา
ให้ถูกทั้งข้าว อย่าให้ข้าวตายฝอย ข้าวเกวียนละสองร้อย
อ้อยลำละยี่สิบ ไปซื้อหมากดิบ ถึงเมืองไชโย
ลูกสาวโตโต เร่งให้มีลูก ทั้งข้าวก็ให้ถูก
ลูกไม้อย่าให้แพง ทำตาแดงแดง ร่อนรับร่อนเร่
ฝนก็เทลงมามา

๖๒. จันทร์เจ้า

จันทร์เจ้าเอย ขอข้าวขอแกง
ขอแหวนทองแดง ผูกมือน้องข้า
ขอช้างขอม้า ให้น้องข้าขี่
ขอเก้าอี้ ให้น้องข้านั่ง
ขอยายชัง เลี้ยงน้องข้าเถิด
ขอยายเกิด เลี้ยงตัวข้าเอง

(อีกแบบหนึ่ง)

จันทร์เอ๋ยจันทร์เจ้า ขอข้าวขอแกง
ขอแหวนทองแดง ผูกมือน้องข้า
ขอช้างขอม้า ให้น้องข้าขี่
ขอเก้าอี้ ให้น้องข้านั่ง
ขอเตียงตั้ง ให้น้องข้านอน
ขอละคร ให้น้องข้าดู
ขอยายชู เลี้ยงน้องข้าเถิด
ขอยายเกิด เลี้ยงตัวข้าเอง

๖๓. เทวดา

เทวดาลาหก ฝนฟ้าไม่ตก อกลูกจะแตกคราก
ผลกรรมลำบาก ลูกนี้ก็ไม่ว่า ขนข้าวในนา
ขนปลาในน้ำ ข้าวโพดข้าวฟ่าง ผลไม้นานา
ขอเชิญแมวมา ว่าจะให้ขอฝน จะขอน้ำมนต์
รดหัวแมวบ้าง ขอเบี้ยค่าจ้าง หามนางแมวมา
ให้ถูกทั้งข้าวกล้า อย่าให้ตายฝอย ข้าวเกวียนละสองร้อย
อ้อยลำละยี่สิบ ไปซื้อหมากดิบ ถึงเมืองไชโย
ลูกสาวโตโต เร่งให้มีลูก ทั้งข้าวก็ให้ถูก
ลูกไม้อย่าให้แพง ทำตาแดงแดง ร่อนรับร่อนเร่
ฝนก็เทลงมา ๆ

๖๔. ปั้นเมฆ

ปั้นเมฆเสียก่อน มีละครสามวัน หัวล้านชนกัน
ฝนก็ลั่นลงมา นางแมวหางขอด ตลอดหางยาว
สี่เท้าดำแดง แมวกินปลาย่าง แมวกินปลาแห้ง
ฝนตกหน้าแล้ง อยู่ที่ต้นสะเดา เย็นทั้งรากข้าว
ปลาหลดปลาไหล ปลากระทิงวิ่งไล่ อยู่ในท้องนา
นางเมขลาเอย มาจากเมืองบน ท่านให้ขอฝน
ฝนก็ตกลงมามา

๖๕. ฝนตก

ฝนตกแดดออก นกกระจอกเข้ารัง
แม่หม้ายใส่เสื้อ ถ่อเรือไปดูหนัง

๖๖. พระจันทร์เจ้าขา

พระจันทร์เจ้าขา ดิฉันขอถามข่าว
พระจันทร์โศกเศร้า ดิฉันเป็นทุกข์
พระจันทร์เป็นสุข ดิฉันสบาย
พระจันทร์เดือนหงาย ดิฉันเที่ยวเล่น
เดือนมืดไม่เห็น ดิฉันนอนเสีย

๖๗. ก ข้ ฃ ค่

ก ข้ ฃ ค่ ก็มาขอเขา เอ้ แอ่ ไอ่ ไอ้ เขาไม่ให้เรา

๖๘. มะเลเทไท

มะเลเทไท มะไลทา
กุ้งแห้งน้ำปลา ส้มโอยำ

๖๙. เจ๊กจีนใหม่

เจ๊กจีนใหม่ ขายถ้วยขายชาม
ทำหนวดรุ่มร่าม ถ้วยชามแตกหมด

๗๐. หัวล้าน

หัวล้านหัวเหลือง หัวละเฟื้องสองไพ
หัวล้านจัญไร หัวละไพเบี้ยเดียว

๗๑. ขี้ตู่กลางนา

ขี้ตู่กลางนา ขี้ตากลางไร่
สาวสาวปั่นฝ้าย แม่หม้ายทอหูก
อู๊ดอีเท่งอี อู๊ดแอเท่งแอ

๗๒. ฉะป่อย

ฉะป่อยแม่นางป่อยเอย ใครใช้ใครสอย
ให้ไปซื้อสับปะรด ปอกเปลือกเสียสิ้น
นั่งกินเสียหมด

๗๓. โยช้า

โยช้าเอย ทำนาหนองไหน ทำนาหนองปล้อง
ควายมีท้อง ออกลูกเป็นพันธุ์ ข้าวเหนียวสองปั้น
ทำขวัญแม่หมอ แม่หมอเอย เชิญพระเชิญเจ้า
คั่วข้าวเม่า มาใส่เรือหลวง เก็บผักขวง
มาใส่เรือน้อย เรือจ้อยจ้อยจิ้ดจิ้ด ทอหูกปับปับ
ไปซื้อตลับ มาให้ลูกเล่น ลูกไม่เล่น
เต้นหยอยหยอย ไฟไหม้ฝอย ลุกขึ้นหลังคา
หมากัดกะโพ้งก้น